

Finansman gider kısıtlaması

Sayı:

62030549-125[2022]-166914

Tarih:

03/02/2023

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Gelir Ve Kurumlar vergileri Grup

Müdürlüğü

Sayı : E-62030549-125[2022]-166914

03.02.2023

Konu : Finansman gider kısıtlaması

İlgi : ...

İlgide kayıtlı özelge talep formunda; ... sayılı ... hükümlerine tabi olarak sigorta ve reasürans brokerliği faaliyeti ile iştirak ettiğiniz, bu kapsamda müşterilerinizin sigorta veya reasürans şirketlerinden alacakları hizmetler için aracılık hizmeti verdiğiniz, ayrıca sigorta veya reasürans şirketlerinden almış olduğunuz yetki çerçevesinde prim tahsilatlarına da aracılık ettiğiniz, tahsilatına aracılık ettiğiniz işlemlerin şirket kayıtlarına bir taraftan müşteriden alacak olarak kaydedilirken diğer taraftan sigorta veya reasürans şirketine borç olarak kaydedildiği belirtilerek, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde düzenlenen finansman gider kısıtlaması uygulamasına yönelik olarak yabancı kaynak tutarının tespitinde kayıtlarda yer alan aynı işlemde kaynaklanan alacak ve borç tutarlarının ve aynı işlemde kaynaklanan alacak ve borç tutarlarının değerlendirilmesi sonucu oluşan kur farkı gelir ve giderlerinin netleştirilip netleştirilemeyeceği hususlarında Başkanlığımız görüşü sorulmaktadır.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun "*Safi Kurum Kazancı*" başlıklı 6 ncı maddesinde, kurumlar vergisinin bir hesap dönemi içinde elde edilen safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı ve safi kurum kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır. Bu hüküm uyarınca tespit edilecek kurum kazancından Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesi ile Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinde yer alan giderler indirilebilecektir.

Aynı Kanunun "*Kabul edilmeyen indirimler*" başlıklı 11 inci maddesinde ise;

" (1) Kurum kazancının tespitinde aşağıdaki indirimlerin yapılması kabul edilmez:

...

i) *Kredi kuruluşları, finansal kuruluşlar, finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketleri dışında, kullanılan yabancı kaynakları öz kaynaklarını aşan işletmelerde, aşan kısma münhasır olmak üzere, yatırımın maliyetine eklenenler hariç, işletmede kullanılan yabancı kaynaklara ilişkin faiz, komisyon, vade farkı, kâr payı, kur farkı ve benzeri adlar altında yapılan gider ve maliyet unsurları toplamının %10'unu aşmamak üzere Cumhurbaşkanınca kararlaştırılan kısmı. Belirlenecek oranı sektörler itibarıyla farklılaştırmaya Cumhurbaşkanını, bendin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir."*

hükümleri yer almaktadır.

Cumhurbaşkanı söz konusu bentte düzenlenen yetkisini 4/2/2021 tarihli ve 31385 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 3/2/2021 tarihli ve 3490 sayılı Cumhurbaşkanını Kararıyla kullanmış olup bu Kararda 1/1/2021 tarihinden itibaren başlayan vergilendirme dönemi kazançlarına uygulanmak üzere söz konusu gider ve maliyet unsurlarının %10'unun kurum kazancının tespitinde indiriminin kabul edilmeyeceği düzenlenmiştir.

Diğer taraftan, 1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nin "11.13. Finansman gider kısıtlaması" başlıklı bölümünde:

"6322 sayılı Kanunun 37 nci maddesiyle 1/1/2013 tarihinden itibaren yürürlüğe girmek üzere 5520 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasına eklenen (i) bendiyle; kredi kuruluşları, finansal kuruluşlar, finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketleri dışında, kullanılan yabancı kaynakları öz kaynaklarını aşan işletmelerde, aşan kısma münhasır olmak üzere, yatırımın maliyetine eklenenler hariç, işletmede kullanılan yabancı kaynaklara ilişkin faiz, komisyon, vade farkı, kâr payı, kur farkı ve benzeri adlar altında yapılan gider ve maliyet unsurları toplamının %10'unu aşmamak üzere Cumhurbaşkanınca kararlaştırılan kısmı kanunen kabul edilmeyen gider (KKEG) olarak kabul edilmiştir.

Ayrıca, bu oranı sektörler itibarıyla farklılaştırmaya Cumhurbaşkanını, bendin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkili kılınmıştır.

Cumhurbaşkanı bu yetkisini 4/2/2021 tarihli ve 31385 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 3/2/2021 tarihli ve 3490 sayılı Cumhurbaşkanını Kararıyla kullanmış olup bu Kararda 1/1/2021 tarihinden itibaren başlayan vergilendirme dönemi kazançlarına uygulanmak üzere söz konusu gider ve maliyet unsurlarının %10'unun kurum kazancının tespitinde indiriminin kabul edilmeyeceği düzenlenmiştir.

Dolayısıyla, yabancı kaynakları öz kaynaklarını aşmış olan kurumlar vergisi mükelleflerinin, aşan kısım sınırlı olmak üzere, yabancı kaynaklara ilişkin faiz, komisyon, vade farkı, kâr payı, kur farkı

ve benzeri adlar altında yapılan gider ve maliyet unsurları toplamının %10'luk kısmı, kurum kazancının tespitinde KKEG olarak dikkate alınacaktır.

...

Söz konusu gider kısıtlaması uygulamasında;

...

-Finansman giderleri: Yabancı kaynağın kullanım süresine bağlı olarak doğan her türlü faiz, komisyon, vade farkı, kâr payı, kur farkı, faktoring kuruluşlarına verilen iskonto bedelleri ve benzeri adlar altında yapılmış olan gider ve maliyet unsurlarını,

-Yabancı kaynaklar: Bilançonun kısa vadeli yabancı kaynaklar ve uzun vadeli yabancı kaynaklar toplamını,

...

ifade etmektedir." açıklamaları,

"11.13.8. Finansman gideri yanında finansman gelirinin de bulunması durumu" başlıklı bölümünde de;

"Finansman giderlerinin yanı sıra finansman geliri de elde etmiş olan mükelleflerin gider kısıtlaması uygulamasında söz konusu gelir ve giderlerini birbiri ile mukayese etmek suretiyle netleştirmeleri mümkün olmayıp finansman giderleri toplamının gider kısıtlamasına konu edilmesi gerekmektedir.

1/1/2013 tarihinden itibaren sağlanan yabancı kaynaklardan doğan kur farkı giderleri 2021 yılı kazancının tespiti de dahil olmak üzere döviz kurlarındaki değişim dikkate alınarak hesaplanan gerçek tutarları ile finansman gider kısıtlamasına konu edilecektir.

Yabancı para kurlarındaki düşüş veya yükselişler nedeniyle, geçici vergilendirme dönemleri itibarıyla kur farkı geliri veya kur farkı gideri söz konusu olabilmektedir. Şu kadar ki aynı kaynağa ilişkin olarak bir hesap dönemi içindeki aynı veya farklı geçici vergilendirme dönemlerinde oluşan kur farkı gelir ve giderleri mahsuplaştırılarak işlem tarihi veya dönem sonu itibarıyla bu kaynağa ilişkin net kur farkı gideri doğması halinde bu tutar finansman gideri kısıtlamasında dikkate alınacaktır.

Aynı dönem içinde olsa bile farklı yabancı kaynaklara ilişkin olarak oluşan kur farkı gelirleri ile kur farkı giderlerinin birlikte değerlendirilmesi mümkün değildir.

Öte yandan, temin edilen yabancı kaynağın mevduat vb. şekillerde değerlendirilmesi sonucu doğacak kur farkı geliri şirketin bilançosunun aktifinde yer alan bir varlığın değerlemesi sonucu olduğu için, yabancı kaynağa ilişkin kur farkı giderinden mahsup edilemeyecektir."

açıklamaları yer almaktadır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, finansman gider kısıtlaması uygulamasında yabancı kaynak ve öz kaynak karşılaştırmasına esas yabancı kaynaklar bilançonun kısa vadeli yabancı kaynaklar ve uzun vadeli yabancı kaynaklar toplamını ifade etmekte olduğundan, yabancı kaynak tutarının tespitinde bilançonuzda yer alan aynı işlemde (prim tahsilatına aracılık vb.) kaynaklanan alacak ve borç tutarlarının birbiri ile mukayese edilmek suretiyle netleştirilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Ayrıca, müşterilerinizden olan alacaklardan kaynaklanan ve bilançonuzda "Müşteriden Alacaklar" hesabında izlenen alacak tutarları ile "Sigorta Şirketine Borçlar" hesabında izlenen ilgili sigorta şirketlerine olan borç tutarlarının aynı kaynağa ilişkin olmaması nedeniyle, söz konusu borç ve alacaklara istinaden oluşan kur farkı gelir ve kur farkı giderlerinin birbirinden mahsubu da mümkün bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.